

Nr 1039

Av herrar **Ullsten** och **Nordstrandh**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 4, angående utbildningens organisation vid filosofisk fakultet m. m.*

(Lika lydande med motion nr 901 i Första kammaren)

Kraven på en internationalisering av undervisningen har under senare tid rests allt starkare från såväl statsmakter och näringsliv som de studerandes egna organisationer. Behovet av ökade kunskaper både om allmänna internationella förhållanden och om den tredje världens specifika problem är i dag erkänt av alla. Självfallet måste det internationella momentet finnas med i samtliga ämnen. U-ländernas speciella problematik skall tas upp på samtliga nivåer i utbildningen och får således inte bli en angelägenhet för enbart specialister.

Men en aldrig så god orientering om u-landsproblematiken inom ett ämne kan aldrig ersätta den fördjupning specialstudier ger. Denna fördjupning kommer att krävas på bl. a. följande områden:

1) Som framhålles i proposition nr 4/1969 har Sverige ett gynnsamt läge såväl kulturellt som materiellt. Det är därför naturligt att vårt land i det internationella samarbetet bidrar med insatser — främst till utvecklingsländerna — i fråga om *specialutbildad arbetskraft, forskningsresultat m. m.*

2) *Det svenska näringslivets* investeringar i utomeuropeiska länder fordrar ekonomer, företagsledare etc. med god kännedom om dessa länders ekonomiska förhållanden.

3) Det ökade intresset för den tredje världens problem kräver att personer sysselsatta med *opinionsbildande verksamhet* (journalister, folkbildare o. s. v.) ges tillfälle till inhämtande av grundläggande kunskaper därom.

Dessa behov har hittills enhetligt endast tillgodosetts inom ramen för ekonomisk historia (u-landsalternativet). Alltsedan 1963 har inom detta ämne erbjudits möjligheter till en bred översikt över den tredje världens ekonomiska utveckling, även innefattande politiska och sociala aspekter, jämte en fördjupning i u-ländernas ekonomi av i dag. Det kan nämnas, att u-landsalternativet vid Uppsala universitet från en blygsam början nu har ett 90-tal studerande på 1-, 2- och 3-betygsnivå. De personella och institutionella resurserna för att bedriva studier med den inriktning som är önskvärd finns således redan etablerade inom detta ämne.

Med hänsyn till det synnerligen starka utbildningsbehovet samt till att dessa resurser redan existerar synes det önskvärt, att dessa möjligheter

utnyttjas redan inom ramen för den i proposition nr 4/1969 föreslagna utbildningsreformen.

Man kan här naturligtvis tänka sig olika utformningar. En möjlighet torde vara, att inom de i proposition nr 4/1969 föreslagna utbildningslinjerna 7, 8 och 9 ekonomisk historia införes i andra avdelningen.

Starka skäl synes dock, mot bakgrund av vad som ovan anförts, tala för inrättandet av en speciell internationell utbildningslinje med ekonomisk historia som basämne i *första avdelningen*. Vi finner detta väl motiverat, då gedigna kunskaper om de ekonomisk-historiska utvecklingsprocesserna är en förutsättning för förståelsen av internationella problem i allmänhet och för den tredje världens speciella problematik i synnerhet. Ämnet ekonomisk historia bör därför ges självklar prioritet som basämne i en internationell utbildningslinje.

Beträffande *andra avdelningens* studiekurser (d. v. s. det andra studieåret) anser vi, att dessa helt bör falla inom de samhällsvetenskapliga ämnens ram. De ämnen som närmast kommer i fråga är kulturgeografi, statskunskap, sociologi, socialantropologi och nationalekonomi. De närmare detaljerna för den andra avdelningens studiekurser bör utformas av universitetskanslersämbetet i samråd med berörda institutioner.

Den tredje avdelningens studiekurser bör enligt proposition nr 4/1969 kunna väljas fritt på samtliga utbildningslinjer. Senare kommer dock rekommendationer att utfärdas av UKÄ. Vi vill emellertid, utan att föregripa kanslersämbetets arbete, påpeka lämpligheten av att komplettera den ovan föreslagna utbildningslinjen med något utomeuropeiskt språk eller något tekniskt ämne, i den mån de studerande inte väljer att ytterligare fördjupa sig inom de redan lästa ämnena.

Utbildningslinjen skulle alltså få följande utseende:

<i>Första avdelningen</i>	<i>Andra avdelningen</i>	<i>Tredje avdelningen</i>
Studiekurs	Studiekurser	Studiekurser
Ekonomisk historia	a) kulturgeografi	
	b) statskunskap	Fritt val
	c) sociologi	
	d) socialantropologi	
	e) nationalekonomi	

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 4/1969 måtte besluta om en internationell utbildningslinje enligt ovanstående riktlinjer.

Stockholm den 7 februari 1969

Ola Ullsten (fp)

Ove Nordstrandh (m)